

KOŘÍNKY

Koncepce

Maro Kraus Hajrapetjan, Barbora Kropáčková, Klára Vlachová, Diana Mikulecká, Angelika Králová, Anna Klinkáčková, Kateřina Petrásková, Olga Hochmanová

Ilustrace a grafická úprava

Magdaléna Gurská

Vydavatel

Galerie Hraničář
Prokopa Diviše 1812/7
Ústí nad Labem
400 01

O pracovních listech

Pracovní listy Kořínky vznikly jako vzdělávací materiál k výstavě Kořínky míří dolů, rostlinka stoupá vzhůru pro Galerii Hraničář v Ústí nad Labem. Úkoly a text jsme navrhli tak, aby je děti mohly vypracovat samostatně a dostaly všechny potřebné informace. Pracovní listy můžou ovšem sloužit také jako vzdělávací materiál k průřezovým tématům ve školách.

Ústí nad Labem
©2023

Milé děti,

určitě jste zvědavé, co to vlastně držíte v rukou. Jsou to Kořínky, pracovní listy, které vás provedou tématy, která jsme pro vás pečlivě vybrali. Na některá třeba často narážíte, ale ještě nebyl čas se jim víc věnovat a prozkoumat je. A teď je ta pravá chvíle s tím začít! Ať už jste ve škole, s kamarádkami a kamarády na výletě, na hřišti, na víkend u babičky a dědy nebo sami doma pod peřinou, vezměte Kořínky s sebou, nebudete se s nimi nudit!

Na několika stránkách Kořínků na vás čekají úkoly, které vám přiblíží čtyři témata. Škola, gender, klima a porozumění. Říkají vám něco? No, nebojte, nejste na ně sami!

Na chvíli se například stanete návrháři své vlastní třídy, vymyslíte si pro ni pravidla, která vám budou vyhovovat a budou vám dávat smysl. Zjistíte, proč je třeba lepší nosit tričko po sourozencích nebo kamarádech. Nebo že dokonce můžete nosit oblečení, které se vám zkrátka líbí a je jedno, jestli je holčičí nebo klukčičí. Oblečení je totiž všech! A také to, že komunikace je základ všeho.

U každého tématu najdete jednoduchý slovníček, který Vám pomůže lépe se vyznat v tom, co se děje kolem.

Než utečete k prozkoumávání Kořínků, přečtete si ještě kousek z naší oblíbené knížky. Myslíme, že je to taková dobrá rada, jak poznávat svět.

**Žij vyrovnaně – trochu
se uč a trochu přemýšlej
a každý den trochu maluj
a kresli a zpívej a tancuj
a hraj si a pracuj. Každý
den odpoledne si zdřímni.
Když vyrazíš do světa,
dávej pozor na auta, chytň
někoho za ruku a drž se
s ostatními pohromadě.
Nepřestávej žasnout.
Vzpomeň si na semínko
v plastickém kelímku
– kořínky míří dolů
a rostlinka stoupá vzhůru
a nikdo vlastně neví jak
a proč, ale my všichni
jsme takoví.**

Všechno, co opravdu potřebuju znát,
jsem se naučil v mateřské školce
(Robert Fulghum)

ŠKOLA 1

Škola je místo, kde trávíme docela hodně času a kde se setkáváme se spoustou lidí. Kromě toho, že se ve škole dozvídáme mnoho informací, tam také zažíváme různé příhody, navazujeme přátelství a rozvíjíme svou osobnost. Také je hodně důležité, jak se tam cítíme: jestli nám třeba naše třída pomáhá více se soustředit nebo spolupracovat se spolužáky ve třídě. Ono totiž od doby, kdy povinná školní docházka vznikla, uběhlo hrozně moc času. Některé věci ale zůstaly skoro stejné. Zkusme si teď představit, že jsme architekt*ami a designér*ami své vlastní třídy. Jaká by ta třída byla? Jak bychom se v ní chtěli cítit?

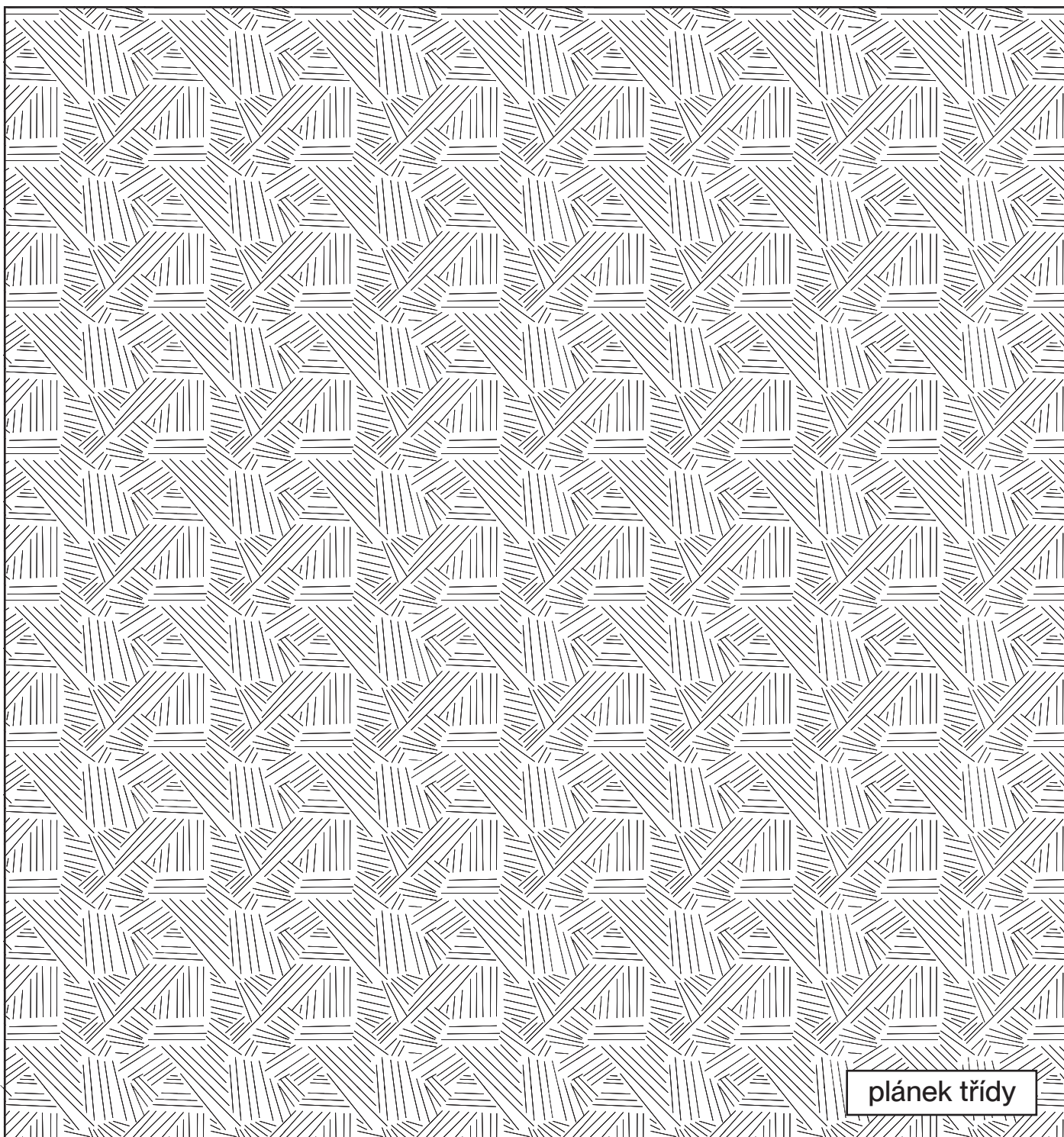
#nehierarchie #inkluzivniskola

ÚKOL

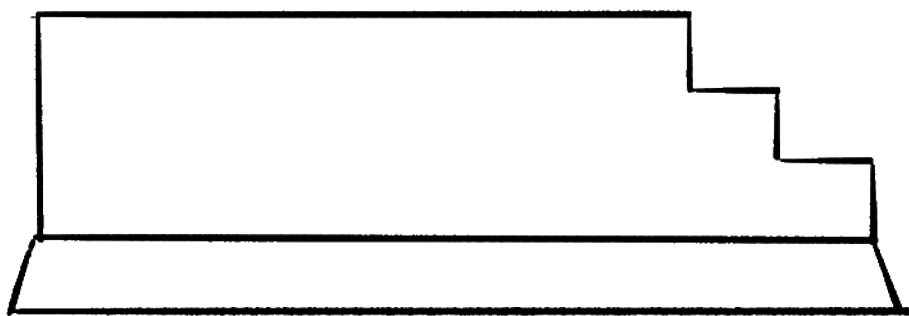
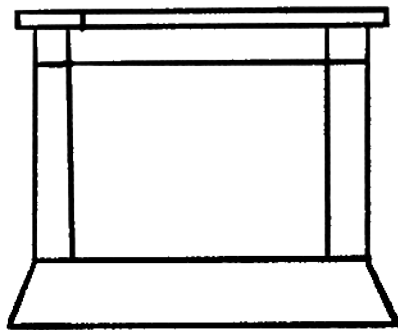
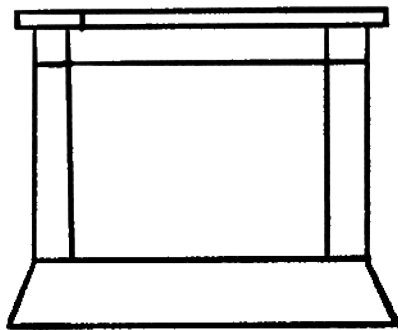
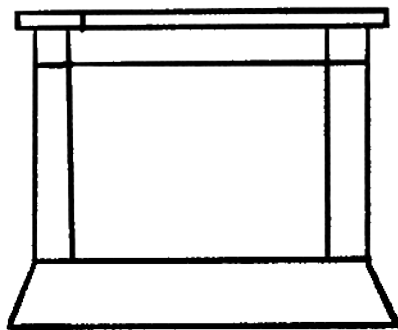
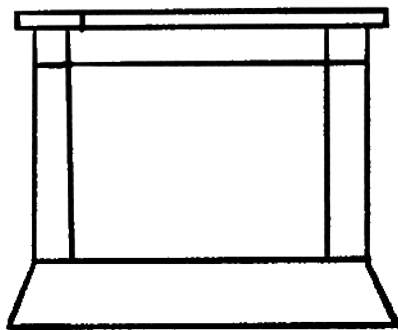
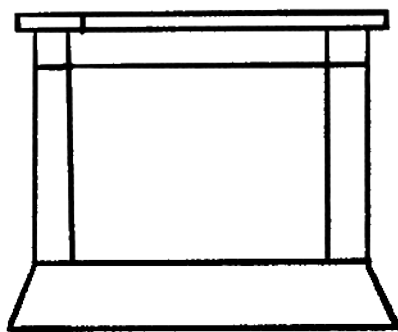
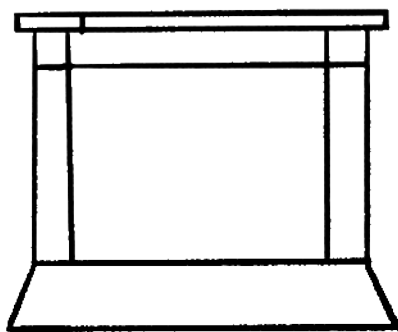
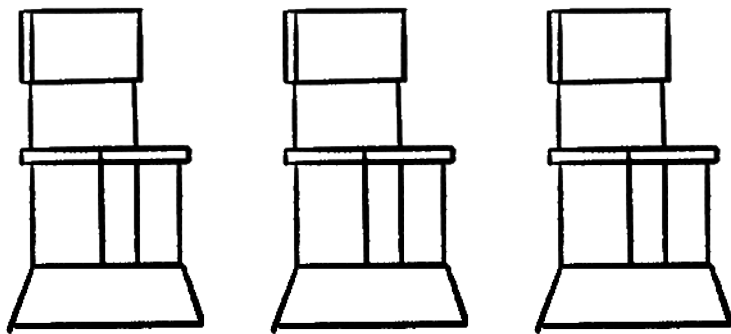
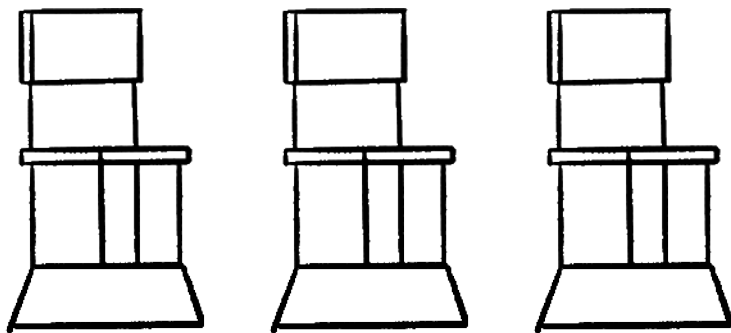
1

Vystřihni obrázky na dalších stránkách a přehni je tak, aby samostatně stály. Rozestav je do plánu třídy tak, jak to znáš ze školy. Až budeš hotov*a, zamysli se nad jejich rozmístěním. Nebylo by fajn to zkusit trochu jinak?

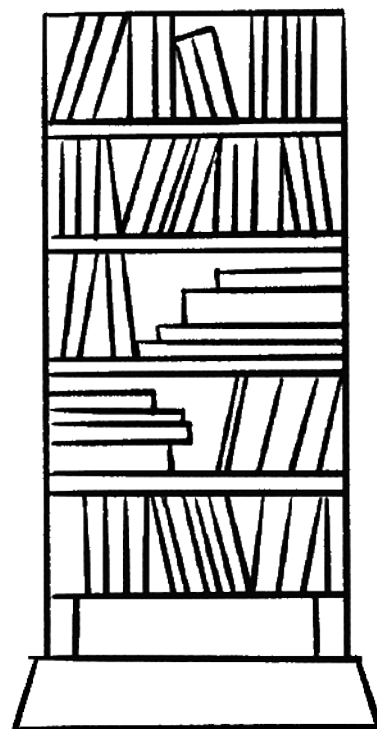
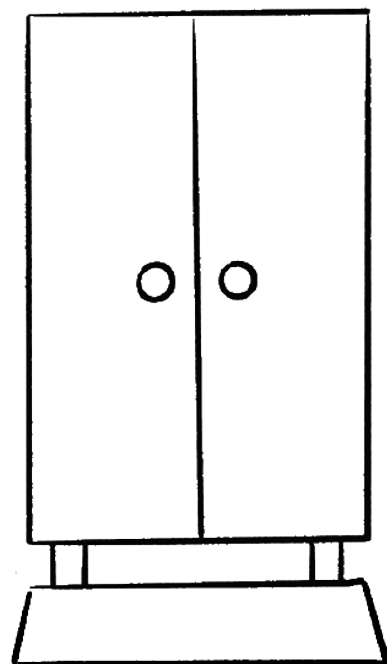
Ted' použij další obrázky z nabídky. Které z nich bys ve třídě chtěl*a?
Učil*a by ses v takové třídě radši? Nebo by tě to spíš rozptylovalo?
Zkus si pohrát a vyzkoušej si různé možnosti.

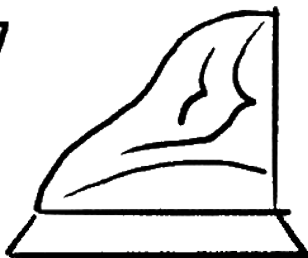
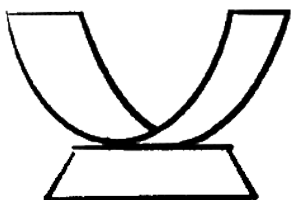
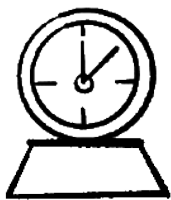

plánek třídy

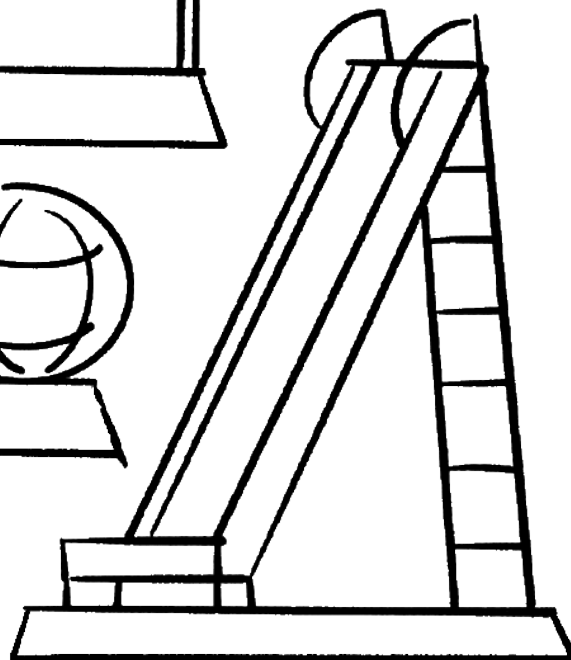
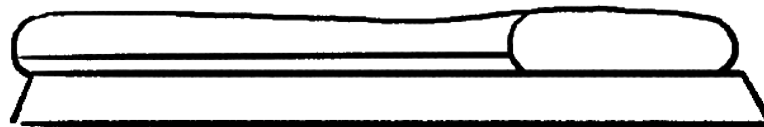
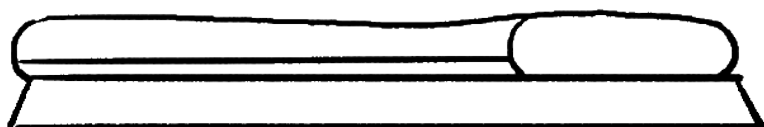
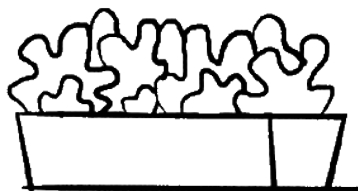
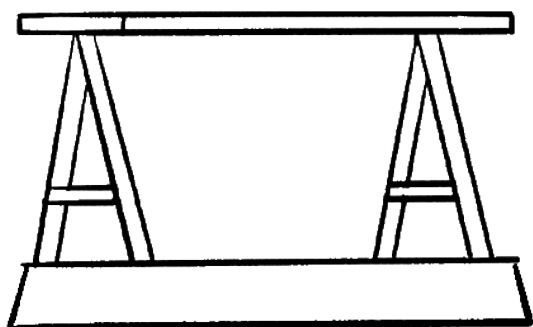
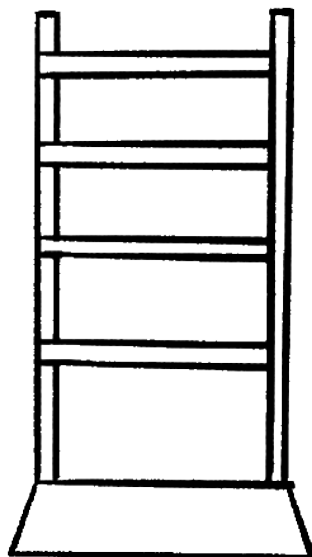
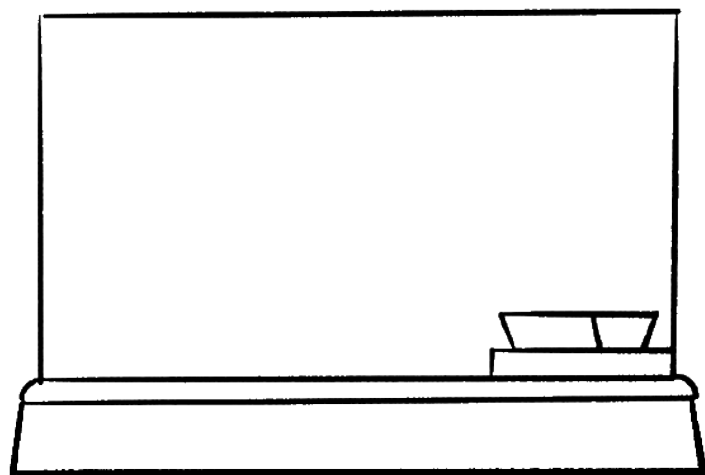
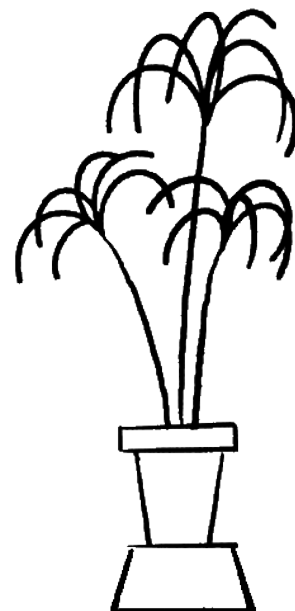
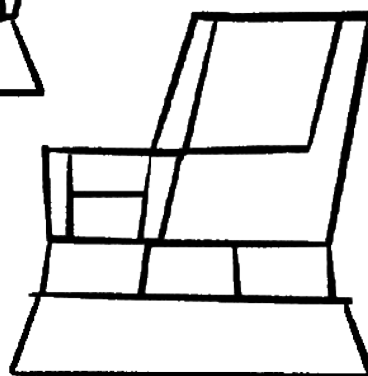
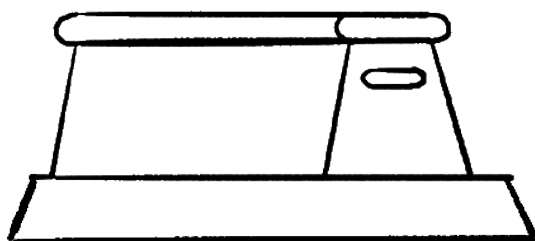
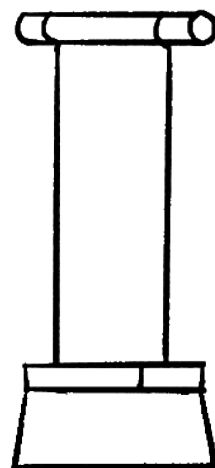
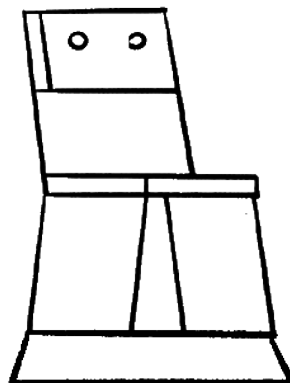
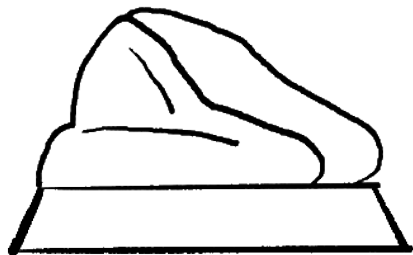

1

1

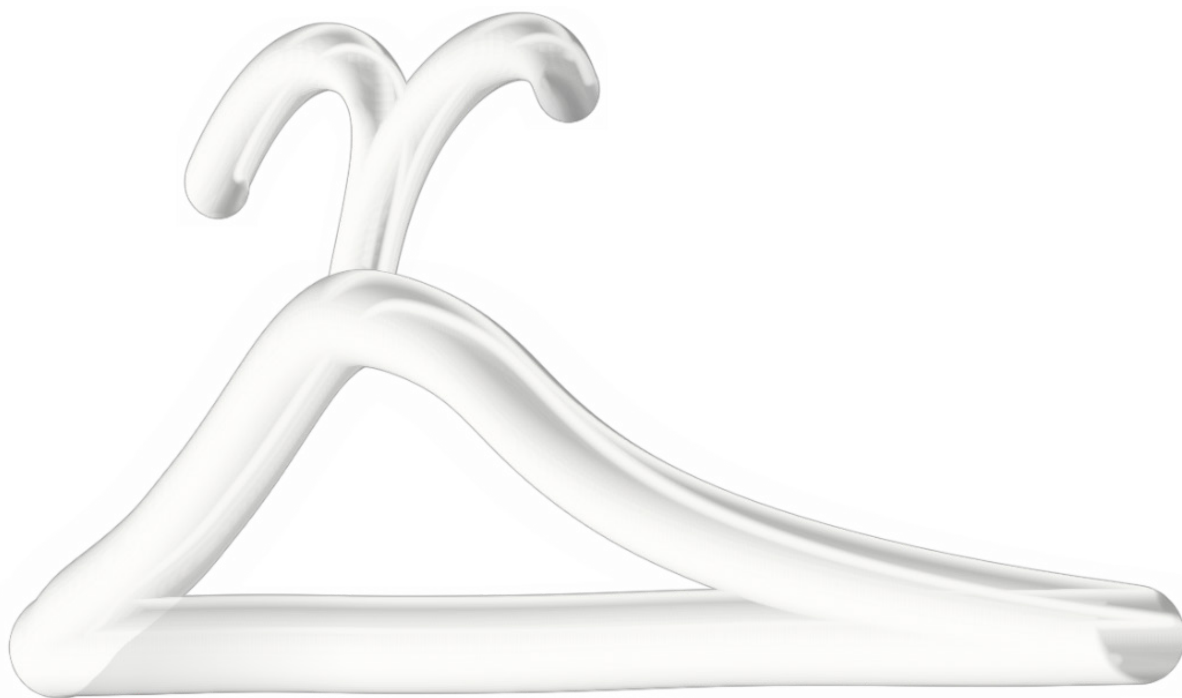

KLIMA

2

Naše planeta je jako velký ekosystém, kde spolu všechno souvisí. Každé naše jednání má zas vliv na něco jiného a to si to zprvu vůbec nemusíme uvědomovat. Nebo to dokonce nemusí být hned vidět. Třeba taková uhlíková stopa. To je stopa, kterou každý z nás zanechává každý den svými činnostmi. Může to být například to, jestli se rozhodneme jít někam pěšky nebo jet autem. Každé rozhodnutí má pak jinou uhlíkovou stopu. Týká se to také například potravin, které kupujeme. Myslíte, že je možné nějak uhlíkovou stopu omezit? No, opravdu to mohou být celkem nenápadné věci. I třeba to, že nosíte tričko po někom nebo že máte doma jablíčka z vlastní zahrady.

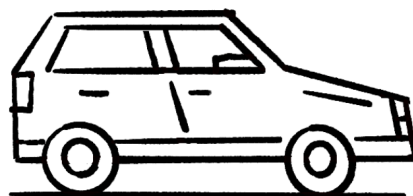
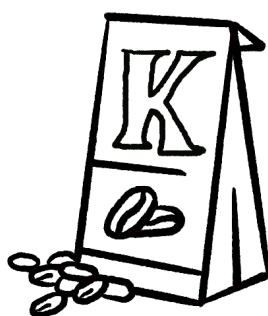
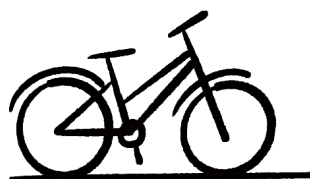
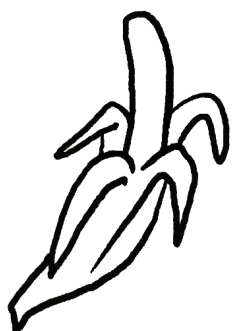
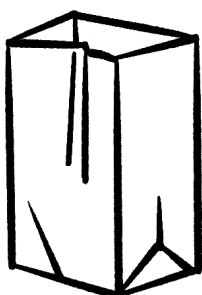

**#ekosystem #fairtrade
#secondhand #klima #udržitelnost**

ÚKOL

 2

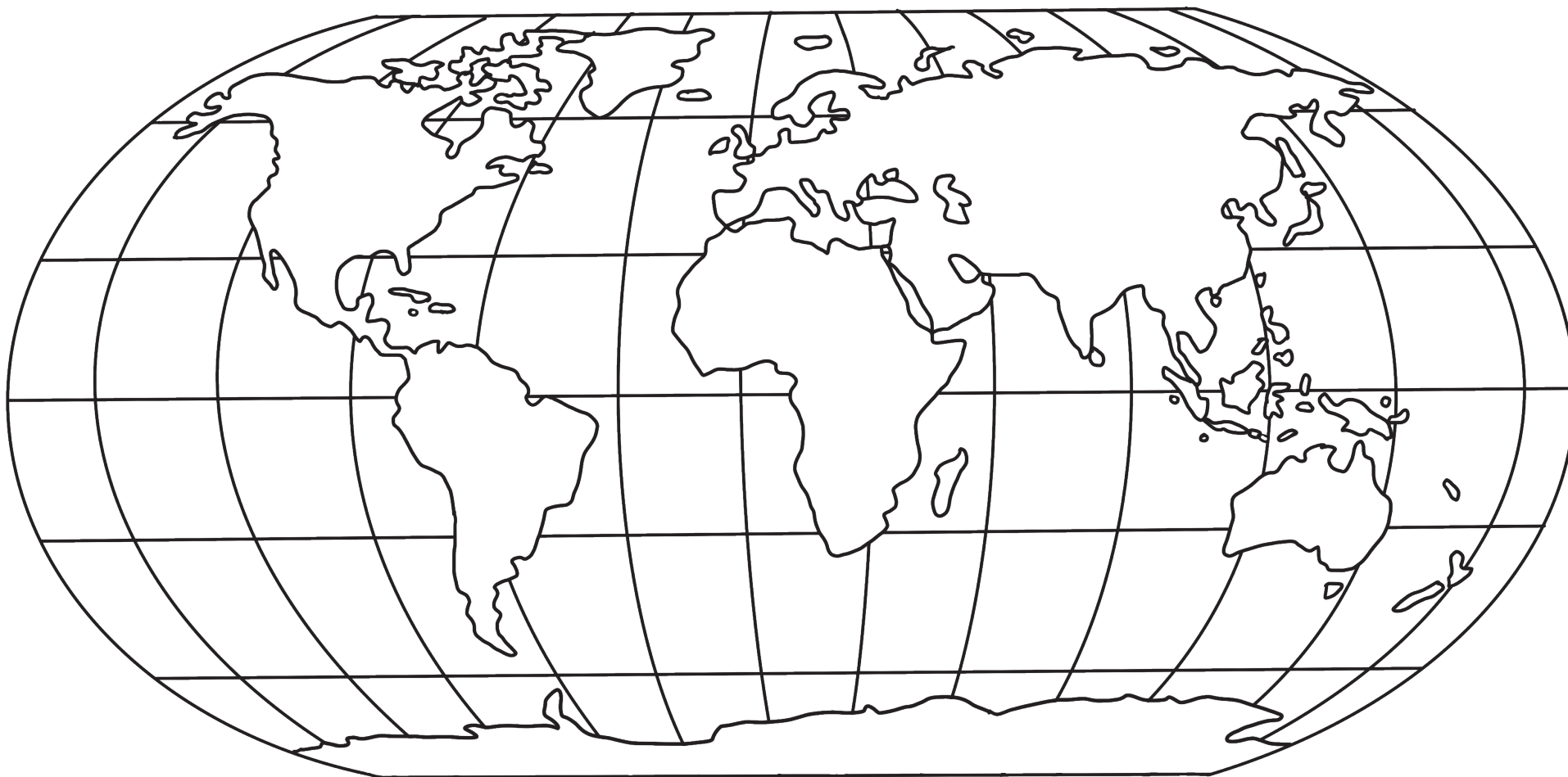
Najdi souvislost mezi jednotlivými obrázky a vybarvi ty, které se k sobě podle tebe hodí. Jaký je mezi nimi vztah? Ve skupině se pobavte o tom, co na ilustracích vidíte a kterému obrázku z dvojice bys dal*a přednost, kdyby sis měl*a vybrat. Umíš vysvětlit proč?

ÚKOL

Zjisti zemi původu jednotlivých značek a zanes jejich pozici do slepé mapy.
Najdi polohu ČR a spoj s ní jednotlivé body přímkou. Propojením obou bodů zjistíš, jaký poměr uhlíkové stopy tyto produkty mezi sebou mají. (Pro dohledání informací použij internet).

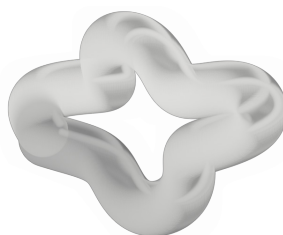
Chiquita — Liberta — Golden Delicious — Nespresso — Dove — Kia — H&M — Evian — Profi Second Hand

GENDER

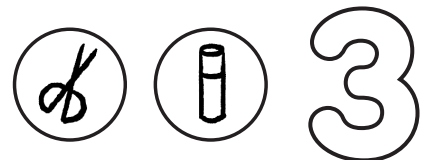
3

V našem světě není nic jen pro holky, nebo jen pro kluky. Každý si svobodně a podle sebe může vybrat, jak se bude oblékat nebo s čím si bude hrát. Důležité proto je, jak se cítíme a vnímáme sami sebe a ne to, jak bychom se jako holky nebo kluci měli chovat. To, jak někdo vypadá, nemusí vůbec určovat, co se mu bude líbit, k čemu bude mít větší vztah nebo jak bude mít krásné písmo. Slovo gender v sobě skrývá hodně významů, ale důležité je uvědomit si, že je to hlavně způsob, jak se vidíme my sami. Je to také o vzájemném pochopení, naslouchání a úctě. Můžete být, kým jen budete chtít.

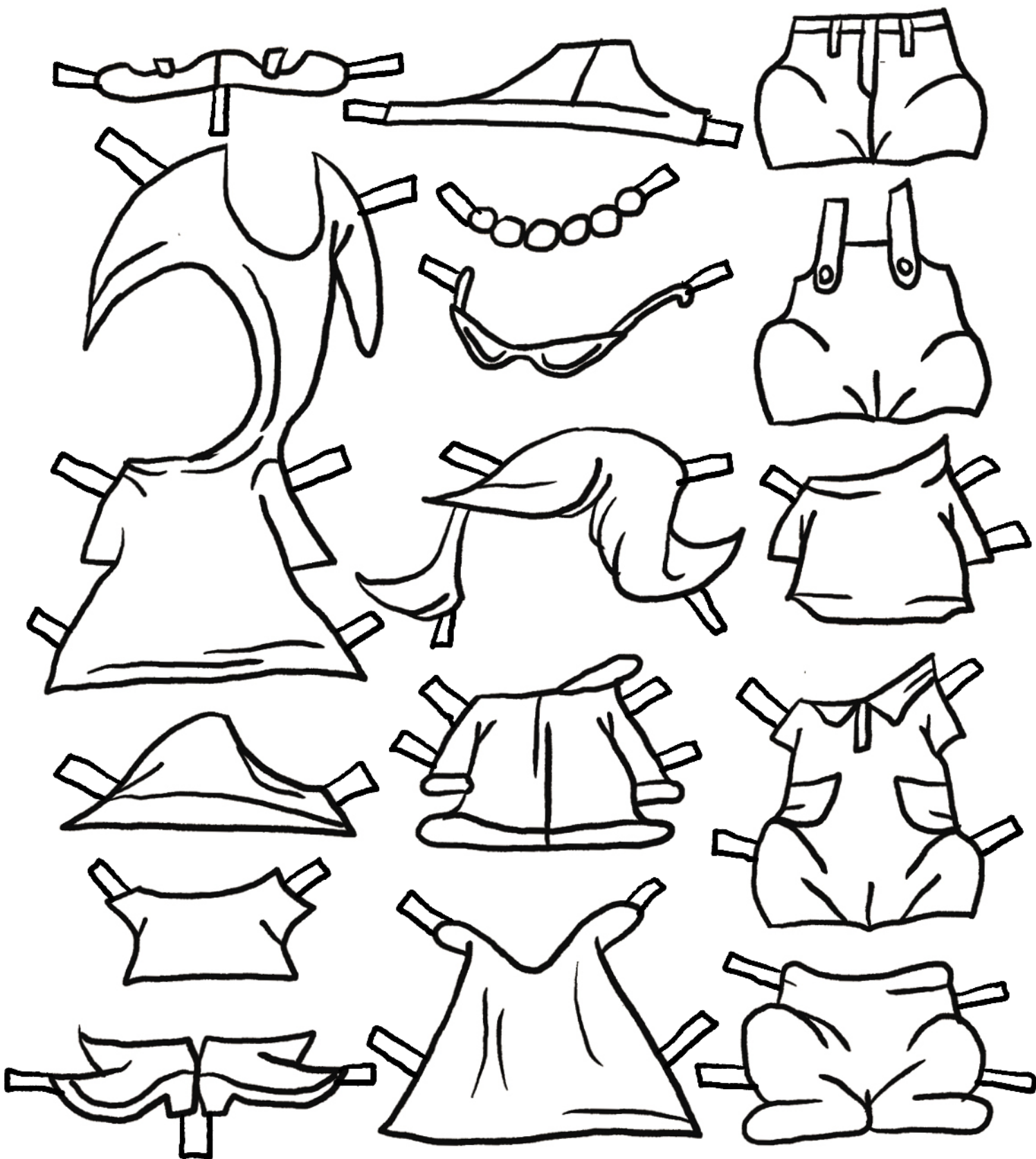

#gender #identita #queer #stereotyp

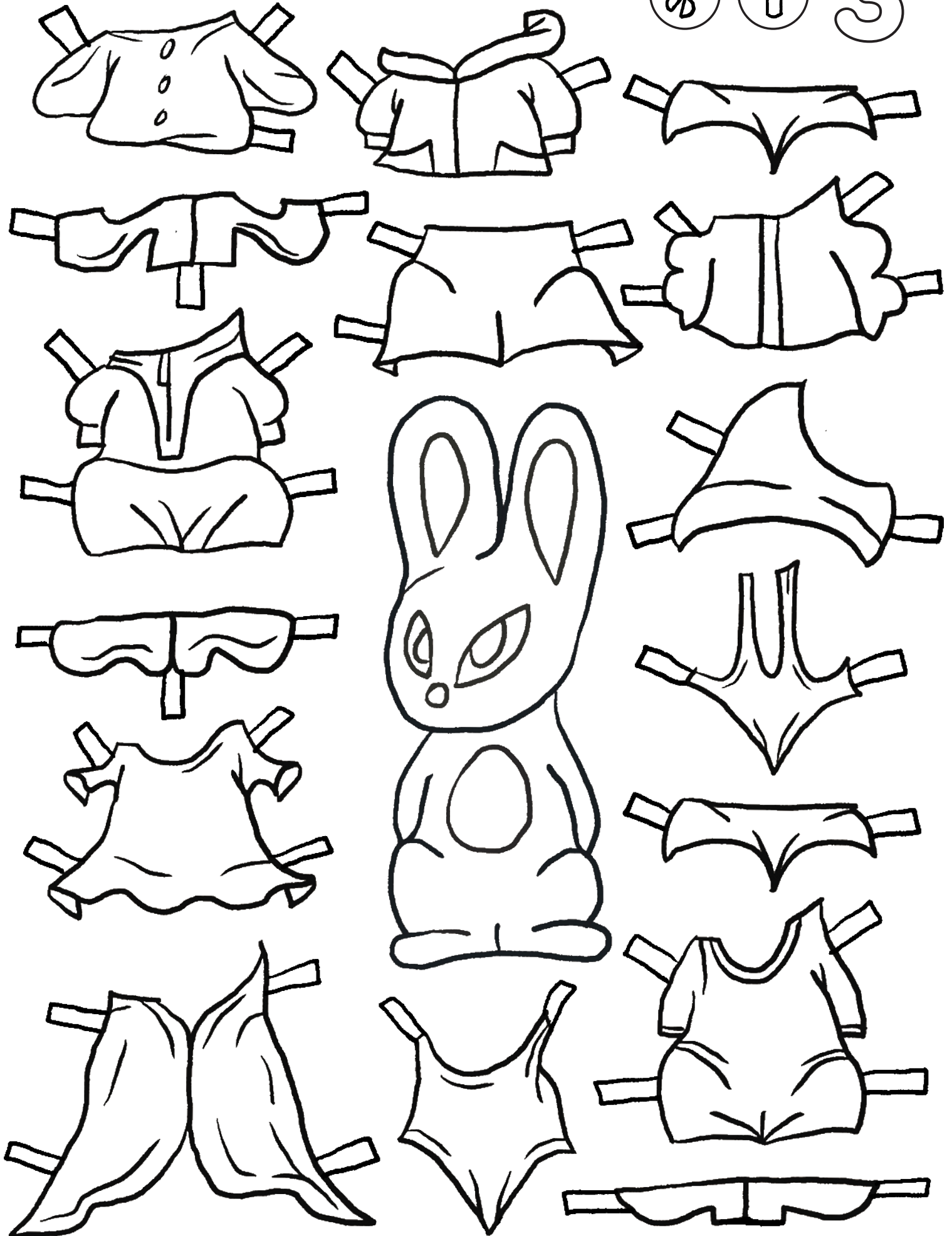
ÚKOL

Přemýšlíš někdy nad tím, co všechno ovlivňuje to, jak se oblekáš?
Zkus zapomenout na to, jak se to dělá běžně – zkrášli si jednotlivé
kousky oblečení úplně svobodně podle svých představ.
Až budeš hotový*á, dílky vystříhni a oblékni do nich králíčka.

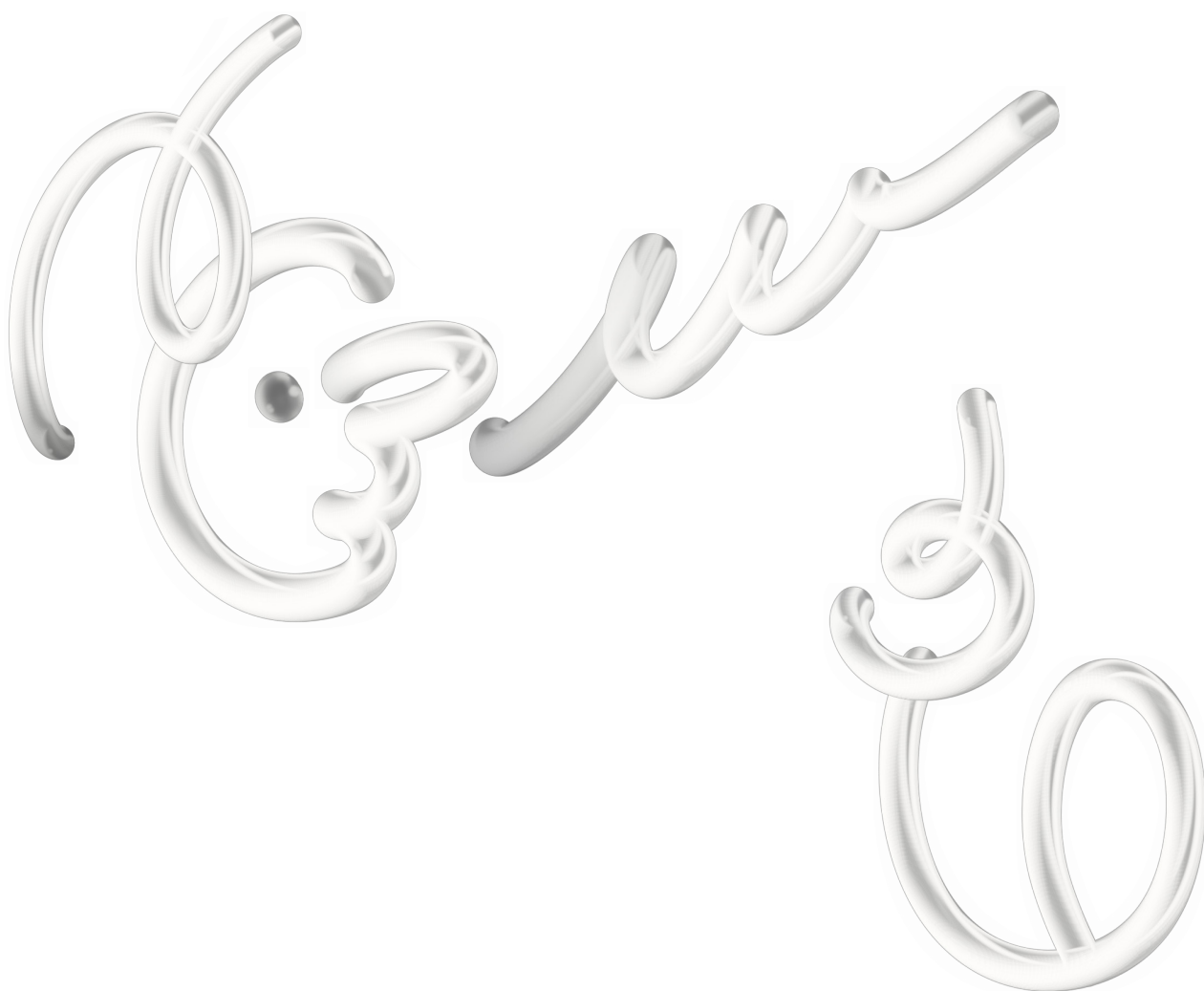
✂ ① 3

POROZUMĚNÍ

4

Slova, gesta a mimika mají kouzelnou moc. Můžou toho o nás i o druhých hodně povědět. Proto základem každé komunikace je naslouchání. Je dobré, před naší odpovědí chvíli počkat, a zaměřit se na tón hlasu nebo výraz v obličeji, se kterým k nám druhý člověk promlouvá. Třeba má nějaké trápení nebo se stydí nebo je naštvaný*á. V každém případě je na nás, a platí to i naopak, abychom v komunikaci nebyli jednostranní, ale snažili se celou situaci pochopit a pak až zareagovat.

**#gesto #mimika #empatie
#emoce #potřeba #strategie**

ÚKOL

4

Prohlédni si obrázek a zkus se zamyslet nad tím, co se na něm děje.
Do obličejů dokresli výraz, který podle tebe daná postava prožívá.
Proč si myslíš, že zažívá zrovna tuhle emoci? Co jí k tomu vedlo?
Klidně se inspiruj paletou smajlíků nahoře.

SLOVNÍČEK 5

ŠKOLA

Nehierarchie – Představ si skupinu kamarádů, kteří se spolu baví a rozhodují společně, nikdo není šéf a každý má stejnou důležitost.

Inkluzivní škola – Inkluze znamená, že všichni jsou vítáni a mohou být součástí týmu nebo skupiny, bez ohledu na to, jak vypadají nebo co umí. Inkluzivní škola pak vytváří bezpečné a přátelské prostředí pro všechny.

KLIMA

Ekosystém – Je skupina živých bytostí, zvířat ale i stromů, rostlin i hmyzu, kteří spolu žijí pod jedním nebem a navzájem se ovlivňují.

Klima – Často používané slovo spojované s přírodou, můžeme také používat podnebí. Klima je to, jaké počasí bývá na určitém místě po dlouhou dobu.

Udržitelnost – Když se snažíme o udržitelnost, tak usilujeme o zachování světa i pro budoucí generace, abychom mohli žít my i ostatní stejně dobře bez ubližování lidským, nelidským bytostem, ale i všem součástem planety.

Uhlíková stopa – Je množství oxidu uhličitě (ten způsobuje oteplování planety), které bylo uvolněno do atmosféry Země.

Fair trade – Označení pro Fair trade je záruka, že lidé, kteří vyrábějí potraviny nebo zboží, jsou spravedlivě odměněni za práci a mají dobré pracovní podmínky.

Second hand – Sekáče jsou obchody, kde se znovu prodává zboží nebo oblečení, které původní majitel již nepotřebuje a může ho tak využít zase někdo další.

GENDER

Gender – Jsou společensky vymyšlená pravidla proto, jak se oblékat, chovat, s čím si hrát, jaké sporty dělat, nebo i dokonce co od ostatních očekávat.

Identita – Kdo jsme, jak se vnímáme a cítíme určuje naši identitu, neboli totožnost.

Queer – Queer nám pomáhá rozumět, že gender není jen o dvou možnostech (kluk nebo holka), ale že je to mnohem pestřejší a že existuje spousta způsobů, jak se lidé mohou cítit, projevovat a navzájem k sobě vztahovat.

Stereotyp – Stereotyp je právě ten názor, že kluci nosí modrou a holky růžovou barvu. Přičemž je v pořádku, když se každému líbí různé barvy a holky třeba nosí modrou barvu nebo kluci růžovou. Nebo je třeba taky normální, že holky hrajou fotbal a kluci si hrajou na princezny.

POROZUMĚNÍ

Gesto – Pohyb těla, například ruky, prstu. To je třeba když máváme rukou na pozdrav, nemusíme použít žádných slov, ale zároveň víme, co říkáme pouze gestem ruky.

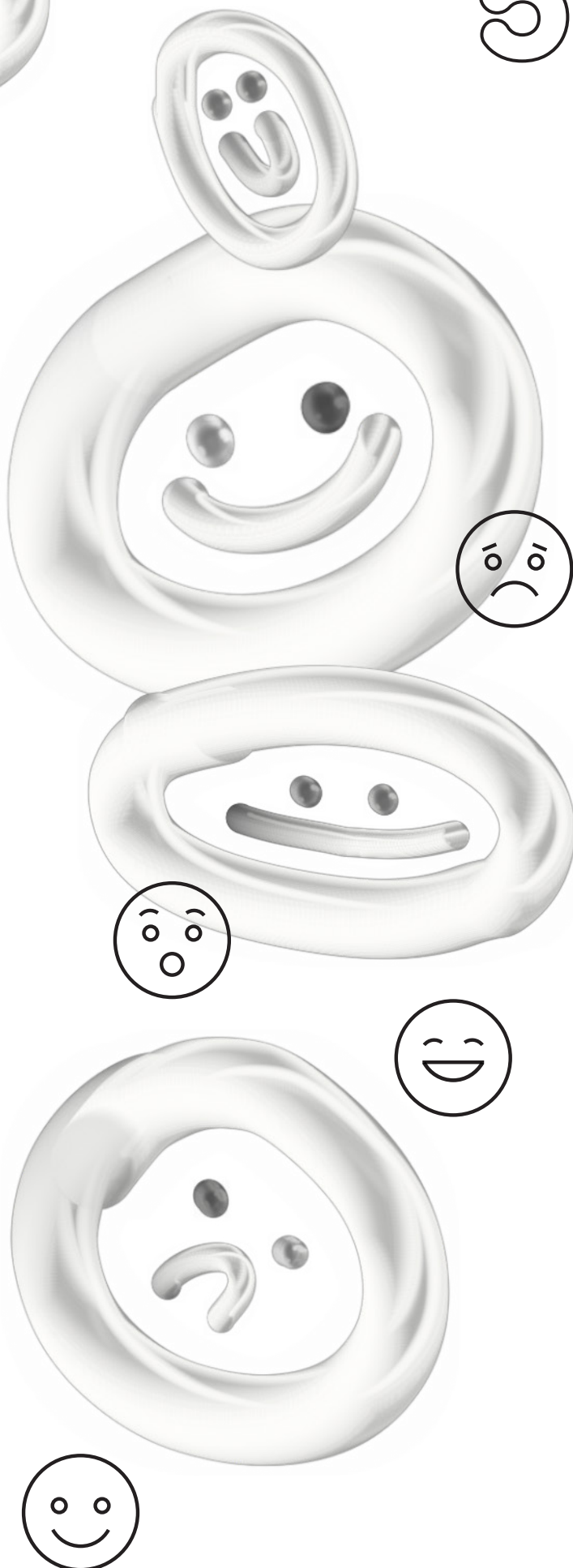
Mimika – Vyjadřování pomocí obličeje. Například mračení, nebo úsměv, když si s někým rozumíme.

Empatie – Porozumění nebo taky souznění s pocity druhých lidí. Když je třeba tvůj kamarád z něčeho smutný a ty se dokážeš vžít do jeho kůže a vidět tak svět z jeho perspektivy.

Emoce – Jsou to signály, které nám říkají, co se děje uvnitř nás samotných a také v našem okolí. Například když cítíme radost, často to znamená, že se něco povedlo. Když naopak cítíme třeba strach, znamená to, že je kolem nás něco, o čem si myslíme, že je to hrozba. Je důležité tyto signály vnímat, protože se nám vždy snaží něco říct, i když třeba nejsou příjemné.

Potřeba – Potřeby jsou důvody, proč děláme, co děláme. Takovou potřebou je třeba potřeba klidu, učení či přátelství. Je to něco, co moc chceme a přejeme si to. Všichni lidé mají potřeby stejné, liší se ale v tom, jak si je naplňují. Někdo si může potřebu klidu naplnit procházkou do lesa, jiný malým šlofikem.

Strategie – Strategie jsou ony konkrétní způsoby, jak naplňovat potřeby. Jednou strategií pro potřebu klidu je procházka v lese, jinou malý šlofik, další poslech hudby. Ani jedna ze strategií není špatná, ale je důležité si uvědomit, že lidé se často hádají o to, kterou použijí (protože se každému líbí jiná). Problém tedy není v tom, že dva lidé chtějí klid, ale že se bavíme jen o tom, jakými způsoby ho chtějí dosáhnout.

SAMOLEPKY

